

LAReS

*Lowlands
Archaeological
Research
Service*

Een verkaveling aan de Wouwersdreef in Schoten.
Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
V. Vandenbussche

Colofon

Titel: Een verkaveling aan de Wouwersdreef in Schoten. Programma van Maatregelen.

Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Vanessa Vandenbussche

Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 434

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: april 2021

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van Maatregelen

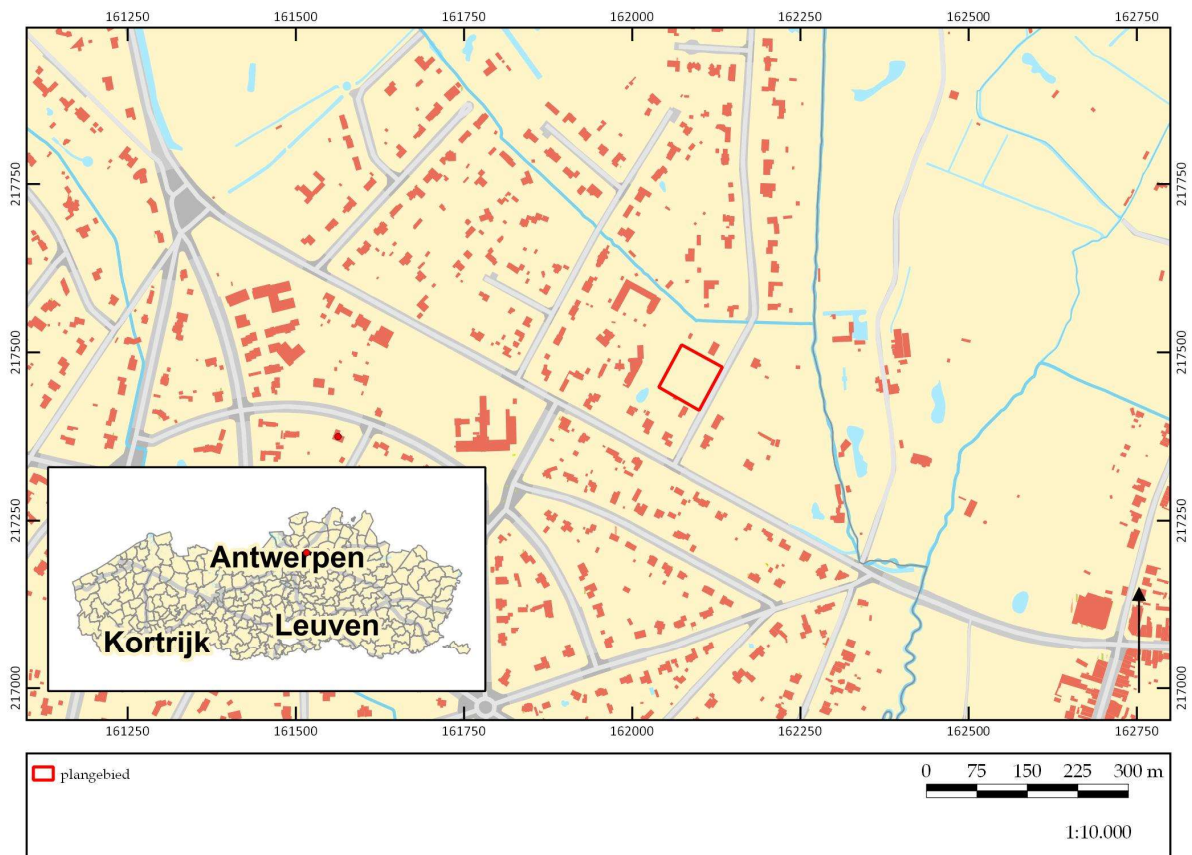
Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
1.1 RANDVOORWAARDEN	4
1.2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
2 SAMENVATTING ONDERZOEK EN ADVIES	6
2.1 SAMENVATTING VAN DE ONDERZOEKSRESULTATEN EN BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN	6
2.2 IMPACT VAN VROEGERE EN GEPLANDE WERKEN	6
2.3 POTENTIEBEPALING, KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL EN AANBEVELING	6

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Wouwersdreef te Schoten (gemeente Schoten, provincie Antwerpen). Het omvat twee percelen met een totale oppervlakte van ca. 5.010 m². Het terrein is momenteel bebost. Het terrein ligt op het gewestplan in woonparkgebied; de voorschriften voor het RUP Koningshof gelden hier. Dit stelt dat maximaal 10% van de perceelsoppervlakte bebouwd mag worden en maximaal 10% van de perceelsoppervlakte ingenomen mag worden voor terrassen, parkeerplaatsen en speelruimten. De overige oppervlakte moet behouden blijven als bos.

De opdrachtgever plant het gebied te verkavelen in twee nieuwe loten, waarop twee woningen komen (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

1.1 Randvoorwaarden

Het terrein ligt op het gewestplan in woonparkgebied; de voorschriften voor het RUP Koningshof gelden hier. Dit stelt dat maximaal 10% van de perceelsoppervlakte bebouwd mag worden/ mag ingenomen worden door terrassen, parkeerplaatsen en speelruimten. De overige oppervlakte moet behouden blijven als bos.

1.2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Wouwersdreef, Schoten
Ligging	Wouwersdreef, 2900 Schoten
Kadastrale gegevens	Schoten, 1 ^e afdeling, sectie D, percelen 135V2 en 135K3
Bounding Box	161431.92984,217082.494448,162848.570921,217864.057558
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2021D144
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Vanessa Vandenbussche, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn	april 2021
Geplande ingreep	Verkaveling tot twee loten
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 5.010 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 5.000 m ² , zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota met beperkte samenstelling is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek

2 Samenvatting onderzoek en advies

2.1 Samenvatting van de onderzoeksresultaten en beantwoording van de onderzoeksvragen

Om in te kunnen schatten wat het archeologisch en cultuurhistorisch potentieel van het plangebied is, zijn de historische kaarten, de bodem- en geo(morfo)logische kaarten en luchtfoto's bekeken en zijn verschillende inventarissen (waaronder de CAI) en historische/archeologische bronnen geraadpleegd (**onderzoeksvragen 1-2**).

Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied gelegen is op een ondergrond bestaande uit tertiaire zandige sedimenten. Tijdens de laatste ijstijd zijn hierop zandige sedimenten afgezet waarin een droge zandgrond met een dikke antropogene humus A-horizont voorkomt. Onder het plaggendek komt volgens de bodemkaart een begraven profiel voor. Het terrein ligt op korte afstand ten zuiden van de Botermelkbeek en ten westen van de Wouwersebeek en het Klein Schijn (160 m en meer). Binnen het plangebied loopt het terrein vrij vlak van 11,3 m +TAW tot 11,8 m +TAW.

Historisch gezien is de ontwikkeling van Schoten te plaatsen in de middeleeuwen. In de bredere omgeving van het plangebied gaan de oudste vondsten terug tot in de middeleeuwen.

Vanuit de historische kaarten is gebleken dat het gebied in de laatste eeuwen onbebouwd was en in gebruik is als bos. Tot op heden is de situatie nagenoeg hetzelfde.

2.2 Impact van vroegere en geplande werken

Het plangebied bestaat uit twee percelen met een totale oppervlakte van ca. 5.010 m². Op beide percelen staat een bos; het terrein is onbebouwd.

De opdrachtgever plant het volledig plangebied te verkavelen in twee loten waarop een nieuwbouwwoning komt (fig. 3). Aangezien het om een verkavelingsproject gaat, zijn er nog geen bouwplannen beschikbaar van de toekomstige woningen. Bijgevolg dient er van een maximale verstoring van het bodemarchief uitgegaan te worden.

Echter, vanuit de gemeente en het RUP Koningshof wordt gesteld dat maximaal 10% van de perceelsoppervlakte bebouwd mag worden/mag ingenomen worden door terrassen, parkeerplaatsen en speelruimten. De overige oppervlakte moet behouden blijven als bos, er mag niet gekapt of gerooid worden.

2.3 Potentiebepaling, kennisvermeerderingspotentieel en aanbeveling

Potentiebepaling

Op basis van de landschappelijke situatie van het plangebied kan wel gesteld worden dat er geen gradiëntsituatie aanwezig is. De omgeving ligt op een vlakte maar ten noorden en ten zuiden van het plangebied lopen enkele natuurlijke stromen, de

Botermelkbeek, de Wouwersebeek en het Klein Schijn. Deze liggen op respectievelijk ca. 87 m, ca. 417 m en ca. 160 m. Een dergelijke situatie is aantrekkelijk voor de jagers-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Op basis van de historische kaarten en de bodemkaart kan opgemerkt worden dat het plangebied in gebruik was als akker en als bos en dat er in een deel van het terrein plaggenbodems aanwezig zijn ten gevolge van deze landbouwactiviteiten. Deze plaggenbodems kunnen resten uit de steentijd afgedekt hebben waardoor deze goed bewaard gebleven zijn. Bijgevolg wordt een middelhoge kans voorop gesteld worden voor het aantreffen van resten uit deze periode. Vondsten kunnen hierbij bestaan uit stenen artefacten, eventueel ook bot en houtskool kan aangetroffen worden.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. De aanwezigheid van vruchtbare gronden zijn hiervoor erg aantrekkelijk. In de omgeving van het plangebied zijn resten uit de middeleeuwen bekend en bijgevolg kunnen dergelijke archeologische resten ook binnen het plangebied verwacht worden. Resten van vroegere bewoning zijn niet gekend, maar kunnen niet uitgesloten worden. De kans op het aantreffen van vondsten vanaf het neolithicum kan bijgevolg als middelhoog benoemd worden. Vondsten kunnen bestaan uit stenen, metalen of ceramische resten. Verder kunnen ook sporen als paalsporen, haardsporen of kuilen voorkomen. Onder het maaiveld en het plaggendeck zullen de resten en sporen zich in context bevinden.

Vanaf de nieuwe tijd is op basis van historische kaarten te zien dat het plangebied onbebouwd was. Bijgevolg kunnen geen bewoningsresten vanaf de nieuwe tijd verwacht worden binnen het plangebied. Bijgevolg dient er een lage kans op het aantreffen van archeologische resten vooropgesteld te worden.

Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis toch nog als enigszins beperkt kan worden beschouwd. Er is weinig geweten over het plangebied en de aangrenzende terreinen, zodat onbekend is wat er zich hier aan mogelijke archeologische resten in de bodem kan bevinden.

Echter, als gekeken wordt naar de restricties die vanuit de gemeente Schoten en het RUP worden opgelegd, namelijk een maximale oppervlakte van 10% per lot dat bebouwd/verhard mag worden (wat uitkomt op maximaal 250 m² per lot), en het feit dat er geen extra kap van bomen en struiken mag gebeuren tenzij in de zone die bebouwd zal worden en een strook van 5 m errond, betekent dit dat het beschikbare oppervlak voor archeologisch onderzoek zeer minimaal is. Bovendien gaat het om 2 loten, dus 2 zones van maximaal 250 m², en zullen de bouwzones niet aaneensluitend zijn maar op enige afstand van elkaar gelegen zijn. Dit betekent dat er slechts twee zeer kleine oppervlaktes van het terrein bekeken kunnen worden die ook niet aan elkaar gerelateerd zouden kunnen worden.

Verder archeologisch onderzoek in deze twee kleine afgebakende zones binnen het

plangebied zou dus weinig tot geen informatie opleveren over de menselijke aanwezigheid in dit gebied. Het kennisvermeerderingspotentieel wordt daarom als gering ingeschat.

Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een middelhoge archeologische potentie wat betreft de periode paleolithicum tot en met de middeleeuwen. Echter, gezien de restricties die er zijn met betrekking tot het maximale te verharden oppervlak en het minimale % te verwijderen groen, is het vanuit een kosten-batenanalyse, waarbij rekening is gehouden met de inspanning van verder onderzoek in functie van kennisvermeerdering, niet aangeraden om hier verder onderzoek te doen. Om die reden is er dan ook geen programma van maatregelen opgesteld.